

Avointen oppimateriaalien palvelu

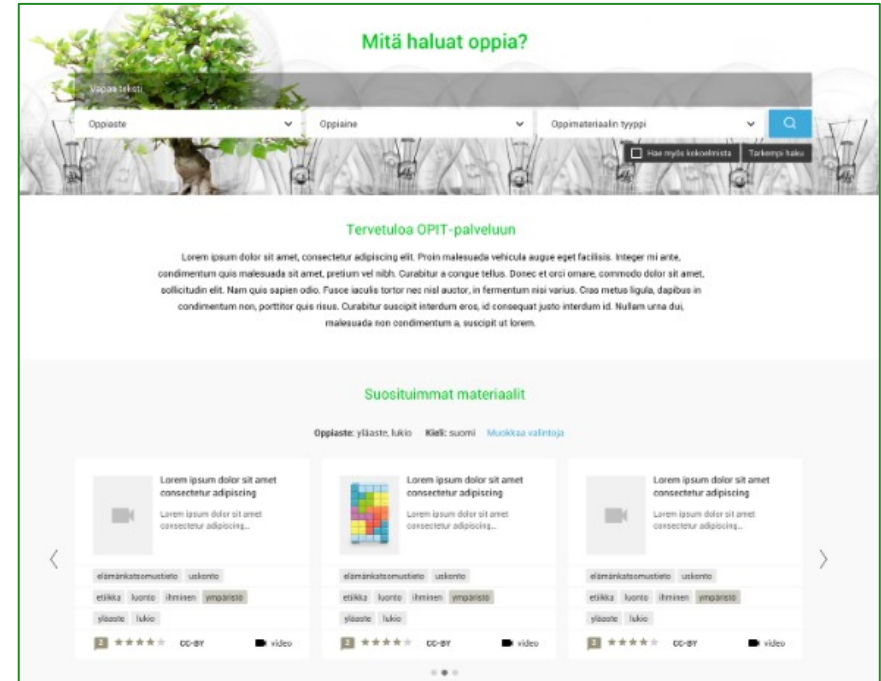
LUMA-toimijoinde tapaaminen 31.1.
Anna Lindfors, CSC – Tieteen tietotekniikan keskus

"Mechanical pencil in notebook on desk with tree doodle" by yourbestdigs
is licensed under [CC BY 2.0](https://creativecommons.org/licenses/by/2.0/)

Avointen oppimateriaalien palvelu

- Opetus- ja kulttuuriministeriön sekä Opetushallituksen yhteiskehittämiskohde, jota CSC koordinoi
  - Pyrkimyksenä edistää avointen oppimateriaalien käyttöä, uudelleen käyttöä ja löydettävyyttä
- Toteutetaan kansallinen digitaalinen palvelu avoimille oppimateriaaleille:
  - Löydä avoimia oppimateriaaleja käyttöösi
  - Jaa omat avoimet oppimateriaalisi muiden hyödynnettäväksi
  - Työstä muiden materiaaleja eteenpäin
- Valtakunnallinen – Kaikille koulutusasteille – Kaikille avoin
- Palvelu julkaistaan maaliskuussa 2020, oppimateriaaleja tallentaminen pilotoinnissa

Kuva: Havainnollistus hakunäkymästä

Palvelun tausta

- Avointen oppimateriaalien hyödyntämiselle on syntynyt uusia mahdollisuuksia
  - oppimis- ja opetusympäristöjen monipuolistuessa
  - pedagogisten ratkaisujen kehittyessä
- Avoimia oppimateriaalien käyttö on ollut aikaa vievää
  - avoimet oppimateriaalit ovat toistaiseksi hajallaan
  - ratkaisut ovat paikallisia
  - Ratkaisut eivät ole yhteentoimivia keskenään.
- Tehtävä työ tukee useita eri hankeita kuten
  - korkeakoulutuksen ja tutkimuksen vision 2030 toimeenpanoa
  - ammatillisen ja lukiokoulutuksen oppimateriaalikustannusten alentamisen pilotteja
  - sekä useita käynnissä olevia valtionavustushankkeita, joissa tuotetaan avointa materiaalia.
- Sekä myös pidemmän aikavälin tavoitteita:
  - jatkuvan oppimisen tarpeita
  - oppimateriaalikustannusten alentamisen pidemmän aikavälin tavoitteita.

Kansainvälistä taustaa

- Avoimia oppimateriaaleja edistetty useissa Euroopan maissa jo pitkään
  - Esimerkiksi Virossa e-Koolikott kerää avoimia oppimateriaaleja yhteen portaaliin ja Norjassa NDLA teettä avoimia oppimateriaaleja toiselle asteelle
  - Tilastoja Belgiasta: 10% opettajista jakaa avoimesti oppimateriaalejaan, lähes kaikki käyttää
- Suhtautuminen eri maissa samankaltaista
  - Erityisesti aktiiviset opettajat omaksuneet avoimet oppimateriaalit, mutta myös negatiivista suhtautumista on
  - Negatiivisuus osittain tiedonpuutetta, esim. tekijänoikeudet ja digitaalinen työskentely koetaan vaikeaksi

Kuvat: eri maiden oppimateriaalipalveluiden logoja

Mitä ovat avoimet oppimateriaalit

Seuraten Unescoa ja Hewlett Foundationia:

"Avoimet oppimateriaalit (OER) ovat eri muotoisia digitaalisia tai muita opetus-, oppi- ja tutkimusmateriaaleja, jotka on vapautettu public domainiin tai jotka on lisensoitu avoimella lisenssillä, joka antaa muille oikeuden maksuttomaan pääsyyn, käyttöön, muokkaukseen ja uudelleen jakamiseen olemattomin tai vähin rajoituksin. "

Palvelun käyttöehtojen mukaan:

- materiaalit ovat opetukseen, oppimiseen, osaamiseen, kasvatukseen tai koulutukseen kohdennettuja digitaalisia materiaaleja
- materiaalit on lisensoitu avoimella lisenssillä, joka antaa muille oikeuden maksuttomaan pääsyyn, käyttöön, muokkaukseen ja uudelleen jakamiseen olemattomin tai vähin rajoituksin

Kaikille koulutusteille ja jatkuvaan oppimiseen

- Avointen oppimateriaalien palvelu on tarkoitettu opetukseen ja oppimiseen kohdennetuille avoimille oppimateriaaleille
  - Oppimateriaalin oltava CC-lisensoitu
  - Materiaalin täytyy olla oppimateriaali eli tietyn aiheen oppimiseen tarkoitettu pedagoginen kokonaisuus
  - Jatkuvaan oppimiseen tai jollekin koulutusasteelle
  - Materiaaleja niin oppijoille, opettajille kuin oppimisen tukihenkilöille
  - Ohjeistusta: <https://aoe.fi/#/lisatietoa>
- Oppimateriaalit käytettävissä avoimesti ilman kirjautumista

Oppimisprosessin suunnittelu Lataa

Oppimisprosessilla tarkoitetaan ajallisesti ja askelittain etenevää, ennalta suunniteltua ja tavoitteellista oppimista. Oppimisprosessi on pidempikestoinen, useammasta oppimistilanteesta muodostuva tavoitteellinen opetuskokonaisuus. Oppimisprosessi on helpompi käsitellä, kun sitä mietitään matkana, polkuna, eri etappien muodostamana kokonaisuutena, tienä, seikkailuna, pelinä.

Hanne Koli
Leena Vainio

video
audio
harjoitus
teksti

**OPPIMISPROSESSIN SUUNNITTELU
TAVOITTEISTA ARVIOINTIIN**

Kuva: Yhden oppimateriaalin näkymä

Avointen oppimateriaalien lisensointi

- Oppimateriaaleille tärkeintä taata avoin jakaminen eri tilanteissa, muokattavuus, nimeäminen ja selkeys
- Suositelluimmat lisenssit oppimateriaalikäyttöön kansainvälisesti ja kansallisesti ovat CC-BY ja CC-BY-SA
  - Palvelussa myös muut CC-lisenssit käy

CC-BY : Nimeä	CC-BY-SA : Nimeä JaaSamoin
Takaa avoimuuden, muokkaamisen ja jakamisen	Takaa avoimuuden, muokkaamisen ja jakamisen
Käyttöä suositellaan useissa koulutus- ja tiedeorganisaatioissa Suomessa ja globaalisti	Takaa myös johdannaisteosten avoimuuden, muokkaamisen ja jakamisen. Estää esim. materiaalin ei-toivotun kaupallisen käytön
	Käytössä useissa oppimateriaalipalveluissa Suomessa ja globaalisti

Jaa ja löydä avoimia oppimateriaaleja

Palvelun
havainnollistus:
<https://marvelapp.com/f8cga1j/screen/50529961>

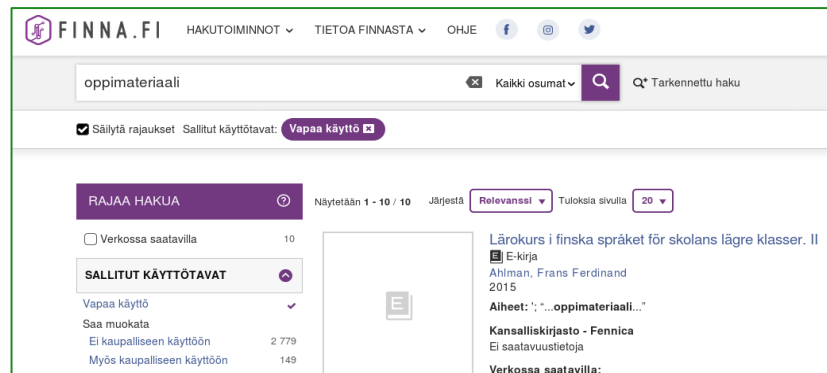
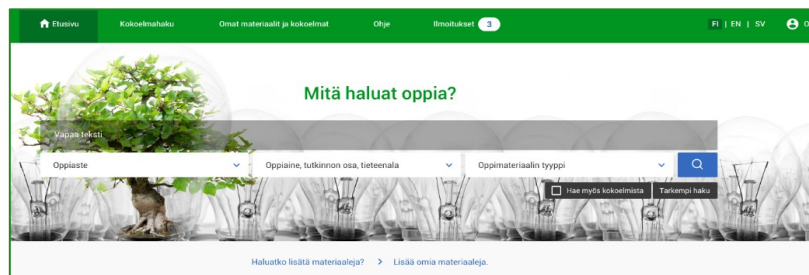
(huom. Käsitteistö
havainnollistuksessa ei lopullista
käsitteistöä)

1. Hae oppimateriaaleja kirjoittamalla kiinnostuksesi ja/tai rajaamalla tarkasti tuloksia koulutusasteesi, oppiaineesi, oppimisen tavoitteiden ja muun oppimiselle relevantin tiedon perusteella
2. Tallenna ja kuvaile omat avoimet oppimateriaalisi muidenkin käytettäväksi syöttölomakkeen avulla. Metatietoja voi myös tuoda kättänä ja automaattisesti.
3. Käytä materiaaleja ilman kirjautumistarvetta ja tallentaaksesi kirjautu sisään muutenkin opetuksessa ja oppimisessa käyttämilläsi tunnuksilla
4. Taustalla relevantit rajapinnat oppimateriaalitietojen näyttämiseen muissa käyttöliittymissä esim. oppimisalustoissa, oppiaineiden omissa näkymissä

Mitä seuraavaksi

- Pilotointi joulukuu 2019 - maaliskuu 2020
- Hakukäyttöliittymän julkaisu maaliskuu 2020
- Avoimet oppimateriaalit Finna.fi:ssä syksystä 2020
- Kehityskohteita 2020 mm.
  - Rajapinnat
  - Kokoelma-työkalu
  - Automaattisen kuvailun POC
  - Käyttöliittymien hionta palautteen perusteella

Kuvat: Aoe.fi ja Finna.fi hakunäkymät

Tule mukaan!

- Omia avoimia oppimateriaaleja voi tallentaa osana piltointia – kirjaudu ja avaa oppimateriaalisi
- Testata voi webinaareissamme, tällöin myös etä”live”tukea saatavilla; seuraavat:
  - 13.2. klo 13-14
  - 16.4. klo 13-14
  - Zoom-yhteys: <https://cscfi.zoom.us/j/968168329>
- Lisätietoa palvelusta:
  - aoe.fi -sivustolta
  - AOE_Suomi -twitteristä sekä wikistä
  - Yhteys projektitiimiin oppimateriaalivaranto@csc.fi

Kuva: Pearce, Andrea. (2019, March). Creative Commons Mosaic. Retrieved from: creativecommons.org/wp-content/uploads/2019/10/55517442_10156985356362777_2465421492599390208_o.jpg. Licensed under CC BY.